

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.102/2022/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. november 25. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A befolyással üzérkedés büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. február 24. napján kihirdetett 29.B.396/2021/13. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott terhén megállapított cselekményt befolyással üzérkedés büntettének [Btk. 299. § (4) bekezdés] minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott pénzügyi szolgáltatás körébe tartozó foglalkozástól eltiltás büntetést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

[1] A Fővárosi Törvényszék 2022. február 24. napján kihirdetett 29.B.396/2021/13. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki befolyással üzérkedés vétségében [Btk. 299. § (3) bekezdés]; s ezért öt 400 napi tétel – napi tételenként 2000 forint, összesen 800.000 forint – pénzbüntetésre és 2 év pénzügyi szolgáltatás körébe tartozó foglalkozástól eltiltásra ítélte. Rendelkezett még a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményről.

[2] Az ítélet ellen a kihirdetést követően a vádlott és védője megalapozatlanság okából felmentés érdekében, illetőleg a védő másodlagosan enyhítés végett is, az ügyészség pedig a jogorvoslati nyilatkozatra fenntartott három munkanapos határidőben a vádlott terhére a cselekmény jogi minősítésének megváltoztatása, továbbá a büntetés súlyosítása, pénzbüntetés helyett végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása, valamint a foglalkozástól eltiltás tartamának felemelése céljából jelentett be fellebbezést.

[3] Az ügyészség fellebbezés indokolásában a cselekmény jogi minősítését érintően azt fejtette ki, hogy a vádlotti magatartásból, abból, hogy miután a hivatalos megbeszélésen kijelentette, miszerint a tartozás csökkentésére nincs lehetőség, később, egy konspiratív módon szervezett találkozón azt mondta, hogy 500.000 forint átadása esetén el tudja intézni, hogy a tartozásból 1.100.000 forintot ne kelljen kifizetni, szükségszerűen következett annak aggálytalanul felismerhető volta, miszerint ezen döntést csakis a gazdálkodó szervezet valamely önálló döntésre jogosult tagja hozhatja meg. Azt is hangsúlyozta, hogy a bűncselekmény megvalósulásához nem szükséges a tényleges befolyásolás vagy a lehetőség megléte, az akár lehet színlelt is. Az ügy összes körülményéből az állapítható meg, miszerint a vádlotti ajánlat befolyásolásra, mégpedig kvalifikált döntéshozó befolyásolására vonatkozott.

[4] Miután álláspontja szerint tehát a cselekmény az elsőfokú ítéletben írtaktól eltérően súlyosabban minősül, így indokolt pénzbüntetés helyett végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés kiszabása.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.153/2022/4. számú átiratában, az ügyészségi fellebbezést fenntartva, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, a cselekmény Btk. 299. § (4) bekezdése szerinti befolyással üzérkedés büntetékénti minősítésére, a helyesen Btk. 50. § (2) bekezdése szerint kiszabott pénzbüntetés mellett szabadságvesztés büntetés kiszabására tett indítványt azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtását az ítéltábla próbaidőre függessze fel; s emellett rendelkezzen a végrehajtás elrendelése esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

[6] Az átirat utalt a fellebbezések iránya okán a felülbírálat teljességére, és arra is, hogy a törvényszék a hatályos perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, s ítéleti tényállása mentes a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésben meghatározott megalapozatlansági okoktól, ugyanakkor ítéletszerkesztési hibából eredően a történeti tényállás egyes elemeit a jogi indokolásnál tüntette fel. Ezért a [42] bekezdésben írtakat a történeti tényállásba indítványozta átemelni.

[7] Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének a logika szabályival összhangban eleget tett.

[8] Az irányadó tényállás alapján okszerűnek találta a bűnösségre vont következtetést, álláspontja szerint tévedett azonban a törvényszék amikor a befolyással üzérkedés Btk. 299. § (4) bekezdése szerinti büntetési alakzata helyett a (3) bekezdés szerinti vétségi alakzatot állapította meg. E körben egyetértett az elsőfokú ügyészi fellebbezés indokolásában foglaltakkal, miszerint a vádlott a bűncselekmény elkövetésének időpontjában a cég1.-nél sem döntéshozó, sem önálló intézkedésre jogosult pozíciót nem töltött be, mely kapcsolattartásukból eredően tanú3 és tanú1 számára is nyilvánvaló volt. Amikor tehát a vádlott 500.000 forintot kért tőlük az ügyük kedvező elintézéséért, konkrét személy megjelölése nélkül, csak olyan személy befolyásolására hivatkozhatott, aki az ügyben döntéshozatalra jogosult. Ebből következik, hogy a vádlott tanú3 és tanú1 által is felismerhetően a kért ellenszolgáltatás fejében olyan ígéretet – a tartozás csökkentésének elintézését – tett, melynek teljesítését csak az ügyben döntési jogkörrel bíró személy befolyásolása útján lehetett elérni.

[9] A bünteteskiszabással összefüggésben azt hangsúlyozta, hogy a törvényszék nem kellő súllyal vette figyelembe a korrupciós cselekmények elszaporodottságát, melyek számának visszaszorítása, a generális prevenció elérése érdekében a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazása nem indokolt, szabadságvesztés büntetés kiszabása is szükséges. Az enyhítő tényezők miatt azonban lehetőséget adnak a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére. A pénzbüntetés kiszabását pedig a Btk. 50. § (2) bekezdésében foglalt kógens rendelkezés miatt tartotta törvényesnek, s egyetértett a foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabásával is.

[10] A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában felmentésre irányuló fellebbezését fenntartotta elsősorban bűncselekmény, másodsorban bizonyítottság hiányában, s e körben hivatkozott az elsőfokú ítélet felderítetlenségen, téves ténybeli következtetésen alapuló részbeni megalapozatlanságára, s arra, hogy a védelem nem a mérlegelést, hanem a levont elsőbírói ténybeli következtetések helyességét támadja.

[11] Megalapozatlan, téves tényállítást tartalmaz álláspontja szerint az elsőfokú ítélet [9] bekezdése, miután nem tett, döntési jogkör hiányában nem tehetett a követelés elengedésére vonatkozó ajánlatot. Ugyanígy az elsőfokú ítélet [35] bekezdésében a cellainformációt illető megállapítások kapcsán is megalapozatlanságra hivatkozott, miután a cellainformációk alapján a pontos tartózkodási hely nem állapítható meg, az nem lehet kétséget kizáróan alkalmas annak igazolására, hogy a kérdéses időpontban védelem a egyéb2nél találkozott tanú3cal. Utalt arra is, hogy a vádlott védekezése szerint ekkor édesanyja mintegy 1 km-re lévő utcanév utcai lakásában tartózkodott, mely körülményt az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, s figyelmen kívül hagyta a két hely közötti távolság megtételéhez szükséges időt is. A találkozás tényét, körülményeit, a találkozó egyeztetését illetően utalt tanú3 tanúvallomásaiban mutatkozó ellentmondásokra, melyeket érintően az elsőfokú bíróság – indítványa ellenére – a szükséges bizonyítást nem folytatta le, az ellentmondások feloldását ellehetetlenítette, egyben megakadályozta a vád kétséget kizáró bizonyítását is. Ezzel összefüggésben sérelmezte a híváslista elemzésének, tanú2 – szerinte – váddal ellentétes állításaira figyelemmel bírósági szakban történő meghallgatásának elmaradását. Előbbi kapcsán arra mutatott rá, hogy a kétséget kizáróan meg nem állapított találkozás ténye, helyszíne, időpontja, a távolság megtételéhez szükséges idő és a találkozás vád szerinti időpontjára eső 9 telefonhívás ténye szerinte kizárja, hogy a tanú3

tanúvallomásában körülírt találkozás megtörtént. tanú2 nyomozati tanúvallomásából azt hangsúlyozta, miszerint nevezett állította, hogy védenca soha nem kereste meg, próbálta befolyásolni a követelés csökkentésének szándékával.

[12] A [40] bekezdés azon állítását is megalapozatlannak tartotta, hogy a találkozás során javasolta volna tanú3nak, hogy a kamerák látószögéből sétáljanak arrébb.

[13] A találkozás tényét, körülményeit, az ott közöltekkel illető megalapozatlan következtetéseket tanú3 tanúvallomásának az elsőfokú bíróság általi téves értékelésére vezette vissza. S ezzel kapcsolatosan kiemelte, hogy tanú3, mint egyéb3-nél dolgozó, korrupciós bűncselekmények felderítésével foglalkozó személy részéről elvárható magatartás az lett volna, hogy a találkozón elhangzottakat rögzítse. A tettenérésre törekvés hiányában legalább a cég1.-nél panasz megtétele iránt kellett volna intézkedni, ez irányban azonban sem tanú3, sem pedig tanú1 nem intézkedett. Később még arra is hivatkozott, hogy a tettenérés miatt az 1994. évi XXXIV. törvény és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet alapján, mint szolgálaton kívüli, de a rendőrség hivatalos állományába tartozó személyt a bűncselekmény észlelése folytán intézkedési kötelezettség terhelte volna tanú3et, melyet azonban elmulasztott, intézkedést sem kezdeményezett. S ugyanígy nem tett feljelentést a cég1. bűncselekmény gyanúját felvető működésével, cégvezetőjének tevékenységével összefüggésben.

[14] Hivatkozott arra is, miszerint tanú1 és tanú3 tanúvallomásában a követelésből elérhető kedvezménnyel kapcsolatban jelentős eltérések mutatkoztak, mely ellentmondásokat az elsőfokú bíróság nem oldott fel, a tanúk szembesítését nem rendelte el.

[15] Hiányolta az eljárásban annak vizsgálatát is, hogy a felajánlott célt a vádlott kinek az útján, milyen módon és milyen döntésre rábírással kívánta elérni. Ezen kérdések azonban bizonyítatlanságuk folytán nem voltak megállapíthatók, ahogy az sem, hogy a jogtalan előny kérése a gazdálkodó szervezet érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban történt. Védenca kizárólag tanú3 tanúvallomásában említett motivációja nem került feltárássra, a bizonyítékok nem alkalmasak semmilyen büntetőjogi felelősség megállapítására.

[16] Arra is kitért, hogy tanú3 és tanú1 2019. december 7.-i találkozót követő magatartása sem támasztja alá a jogtalan előny kérését, hiszen kapcsolatfelvételre közöttük nem került sor, tanú3 letiltotta védenca telefonszámát.

[17] Mindezen ellentmondásokat elsődlegesen tanú1 és tanú3 szembesítése, tanú2 tanúkenti kihallgatása, másrészt az elsőfokú eljárásban indítványozott bizonyítási kísérlet lefolytatása útján kívánta kiküszöbölni, s ezért a másodfokú eljárásban tárgyalás kitűzésére tett indítványt. Ennek hiányában a tényállás iratok alapján, helyes következtetések levonásával történő módosítását, s a helyesbített tényállás alapján védenca felmentését látta indokoltnak.

[18] Az ügyészség jogi minősítést is támadó fellebbezése kapcsán megjegyezte, hogy a vádhatóság logikájának elfogadása esetén a gyakorlatban nem merülhetne fel a Btk. 299. §

(3) bekezdése szerinti befolyással üzérkedés vétségének megállapíthatósága, tekintettel arra, hogy a gazdálkodó szervezet döntésével kapcsolatos bármely intézkedést végső soron csak olyan személy befolyásolásával lehet elérni, amely személy jogosult az önálló intézkedésre.

[19] Másodlagos, büntetés enyhítését célzó indítványával kapcsolatosan utalt arra, hogy a maximális tételszámhoz közeli pénzbüntetés, csakúgy mint a szakmai tapasztalata és végzettsége körébe tartozó valamennyi foglalkozástól eltiltás alkalmazása aránytalan és eltúlzott, figyelemmel arra is, hogy más foglalkozás, munkakör betöltéséhez képesítéssel nem rendelkezik és két kiskorú gyerek eltartásáról köteles gondoskodni. Nem értett egyet a hasonló jellegű korrupciós bűncselekmények elszaporodottságának súlyosító körülménykénti értékelésével sem, miután semmilyen adat nem merült fel a tekintetben, hogy az a vádbeli időszakban, területen milyen tendenciát mutat, sőt a legfőbb ügyész 2021. évi tevékenységéről szóló országgyűlési beszámoló értelmében az a következtetés vonható le, hogy a hivatali veszteségek száma lényegében nem változott.

[20] A nyilvános ülésen a védő bizonyítási indítványait, fellebbezését fenntartotta, perbeszédét lényegében az írásbeli beadványával egyező tartalommal terjesztette elő.

[21] Terhelt1 vádlott felszólalásában és utolsó szó jogán ártatlanságát hangoztatta, emellett védekezésének teljes elvetésére figyelemmel felvetette az elsőfokú bíróság elfogultságát. Utalt továbbá a bíróság faktorcégek működését illető nyilvánvaló tapasztalatlanságára. Az ügyel össze nem függésben általában is kritizálta az ügyészség, bíróságok működését.

[22] A másodfokú bíróság a védelemnek tanú1 és tanú3 szembesítése, tanú2 tanúkénti kihallgatása, illetve bizonyítási kísérlet lefolytatása iránt előterjesztett bizonyítási indítványait a később kifejtendő magyarázattal elutasította, és az ügyben a Be. 599.§ (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott.

[23] Az ügyészségi fellebbezés jogi minősítést támadó, míg védő fellebbezése enyhítést célzó részében vezetett eredményre.

[24] A másodfokú bíróság a kétirányú fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet, figyelemmel az ügyészség jogi minősítést is támadó, és a vádlott és védő jogorvoslati nyilatkozatának felmentést is célzó tartalmára a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

[25] Ennek során az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék a hatályos perrendi szabályokat betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, a Be. 163. § (2) és (3) bekezdésben rögzített tényállás tisztázási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. Az ítélet hatályon

kívül helyezését eredményező, a Be. 608. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltétlen, továbbá a Be. 609. § (1) és (2) bekezdése szerinti relatív eljárási szabálysértést az ítéltábla nem észlelt.

[26] A vádlott és tanúk figyelmeztetése szabályszerűen megtörtént. Az okiratokat, iratokat az elsőfokú bíróság a tárgyalás anyagává tette.

[27] tanú2 nyomozás során tett tanúvallomásának felolvasására is Be. 527. § (2) bekezdésében írtakkal összhangban került sor, nevezett tárgyaláson történő kihallgatására az ügyész, de a védelem sem tett indítványt.

[28] Ugyanakkor a másodfokú bíróság álláspontja szerint a tanúk, de különösen tanú3 és tanú1 tanú esetében, a terhelti védekezés tükrében, fel kellett volna merülnön a tanúvallomás megtagadása Be. 172. § (1) bekezdése szerinti okra külön történő figyelmeztetés, illetve e figyelmeztetés jegyzőkönyvezésének szükségessége. Miután azonban előadásuk nem tartalmazott olyan állítást, mely vonatkozásban őket a vallomás megtagadás joga megillette volna, így a figyelmeztetés elmaradása tanúvallomások (részbeni) kirekesztését nem tette szükségessé.

[29] Nem jelentette az tényállás tisztázási kötelezettség sérelmét a védő által indítványozott bizonyítási kísérlet, s úgyszintén a vádlott édesanyjára vonatkozó orvosi iratok beszerzésére irányuló indítvány elutasítása, melynek indokáról az elsőfokú bíróság ítéletének [35] és [45] bekezdésében számot adott, az abban foglaltakkal a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

[30] A Budapest X. kerület cím13 számú ház és a egyéb2 cím12 bejárata (Budapest, X. kerület) közötti távolság kevesebb mint 1 km, mely gyalogos megtételéhez szükséges idő bizonyítása nem szükséges, köztudomású tényként rögzíthető a mintegy negyed óra, de könnyen ellenőrizhető bármely online térképes alkalmazáson keresztül is (pl. a Google Maps szerint gyalogos útvonaltervezés esetén 14 perc szükséges a két cím közötti távolság megtételére). Emellett az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy az egyébként egymás melletti bázisállomásokra egy-két perces eltéréssel történt feljelentkezés nem alkalmas annak igazolására, hogy a cellainformációk tévesek, hiszen a feljelentkezés helyét a bázisállomás leterheltsége és az is befolyásolja, amennyiben a telefont használó mozgásban van, és annak sebessége is.

[31] A vádlott édesanyjára vonatkozó orvosi iratok nem cáfolják a tényállásban írt találkozó megtörténtét, illetőleg nem igazolják, hogy a találkozás idején a terhelt az édesanyjánál tartózkodott.

[32] Ami a fellebbezés indokolásában írt új bizonyítási indítványokat illeti, tanú1 és tanú3 tanúk szembesítését a másodfokú bíróság nem látta szükségesnek, lényegi ellentmondást állításaik között a másodfokú bíróság sem észlelt, megjegyezve, hogy a Be. 211. §-ában szabályozott bizonyítási cselekmény, azaz a szembesítés a tanúvallomások közötti ellentmondás feloldásának egyik, de semmiképpen sem kötelezően alkalmazandó

módja. A bíróság szabadon dönt abban, hogy a tényállás megállapításához, a tanú szavahihetőségének megítéléséhez szembesítésre szükség van-e, vagy a vallomások közötti ellentmondás más módon, a vallomások tartalmi elemzésével, más bizonyítékokkal való összevetésével feloldható-e.

[33] Ugyanígy nem volt indokolt tanú² tanúkénti kihallgatása, nyomozás során tett vallomását az elsőfokú bíróság tárgyalás anyagává tette, értékelte. S a védő indítványából nem is tűnik ki, hogy mely, a nyomozati vallomásában nem szereplő tényre vonatkozóan kívánná a tanút nyilatkoztatni, hozzá kérdést intézni, illetőleg, hogy az elsőfokú ítéletben ismertetett tanúvallomását mely kérdéskörben látja szükségesnek kiegészíteni, ilyen körülményt a másodfokú bíróság sem észlelt.

[34] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés a) pontjában írtakkal összhangban tartalmazza a vádra utalást, a vád szerinti minősítést.

[35] Az elsőfokú ítéletnek a vádlott személyi körülményeire és előéletére vonatkozó megállapításai (Be. 561. § (3) bekezdés b) pont) Terhelt¹ terhelt másodfokú nyilvános ülésen tett előadása alapján szorult kiegészítésre annyiban, hogy a vádlott felesége szintén dolgozik, havi nettó jövedelme kb. 500.000 forint, Terhelt¹ terhelt pánik és szorongásos tünetek miatt jelen büntetőeljárással összefüggésben jelenleg rendszeres kezelés alatt áll.

[36] Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás túlnyomórészt megalapozott, csupán a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontjában írt kisebb, részbeni megalapozatlansági hibák kiküszöbölése érdekében az iratok tartalma alapján a tényállást kiegészíteni, pontosítani.

[37] Az elsőfokú ítélet [9] bekezdésében „a tartozásból nagyobb összeget elenged” szövegrész helyébe „a tartozásból nagyobb összeg elengedését elintézi” szövegrész kerül.

[38] A [10] bekezdésében a találkozó helyszínét Budapest, X. kerületére helyesbíti.

[39] Az elsőfokú ítélet [13] bekezdésében írtak helyett az ítéltábla azt rögzíti, hogy Terhelt¹ vádlott a fentiekben túlmenően tanú³cel és tanú¹ral nem közölt információt arra vonatkozóan, hogy a tartozás csökkentését mely módon, mely személyen keresztül, miképpen fogja elérni. A terheltnek tanú¹ tartozásával kapcsolatban döntési jogköre a cég¹-nél nem volt, azonban valamennyi érintett által tudottan a követelés kezelésével kapcsolatos ügyintézési, döntéselőkészítési feladatokat a terhelt látta el, s ekként az ügyben a döntéshozóval közvetlen kapcsolatban is kizárólag ő állt.

[40] Az így kiegészített, pontosított tényállás már mindenben hiánytalan és pontos, téves ténybeli következtetést sem tartalmaz, az a vádlott tagadásával szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű értékelésén alapul, így a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[41] A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában foglaltak maradéktalan betartásával, minden lényeges körülményre kiterjedően teljesítette. Irathűen számot adott valamennyi bizonyítékról és ezen belül arról is, hogy mely bizonyítékot milyen okból fogadott el, melyeket miért vetett el. E körben a vádlotti védekezés elvetésének és a tényállásban szereplő terhelti cselekvőség megállapításainak indokaira kitért, azokra a logika szabályainak megfelelő, helytálló magyarázattal szolgált. A védői fellebbezés indokolásában, perbeszédben illetve a terhelti felszólalásban olyan érv, mely ezen indokolás kiegészítését szükségessé tette volna, vagy annak helytállóságát megkérdőjelezte volna, nem hangzott el, a vádlotti és védői felvetésekkel az elsőfokú bíróság a szükséges részletességgel foglalkozott.

[42] Arra is szükséges rámutatni, hogy a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontját, mint megalapozatlansági okot nyilvánvalóan alaptalanul jelölte meg a védő, hiszen az kizárólag tényből tényre történt téves következtetés esetén állapítható meg, mely nem azonosítható a vádlott és a tanúk szavahihetőségére, illetőleg a bizonyítékok értékelését követően a bűnösségre levont (jog)következtetéssel.

[43] A bizonyítékok zárt láncolatának szükségességére illetőleg annak hiányára vonatkozó védői érvelés is értelmezhetetlen. Az e körben megjelölt – mára egyébként már nem is egységes megítélésű – elméletek ugyanis azt modellezték, ha az adott cselekményt érintően kizárólag közvetett, azaz olyan bizonyítékok állnak rendelkezésre, melyek a büntetőjogilag releváns tényekhez csak közvetetten kapcsolódnak. Jelen ügyben azonban nem kérdőjelezhető meg a bizonyíték közvetlensége a vádlott vád tárgyává tett magatartásáról számot adó tanú3 és tanú1 tanúvallomása tekintetében.

[44] Ily módon a bizonyítási eljárás fókuszában – helyesen – nem is a közvetett bizonyítékok zárt logikai láncolatának felállítása, hanem a tanúk vallomásainak, ezekből is főként tanú3 és tanú1 tanúk vádlottra terhelő vallomásai hitelt érdemlőségének megítélése, szavahihetőségük vizsgálata állt.

[45] Amennyiben ugyanis a bíróság e tanúk vallomásait – azok tartalmi vizsgálata, más bizonyítékok tatalmával való összevetése eredményképpen – hitelesnek elfogadja, úgy a terhelt védekezése cáfolást nyert.

[46] A törvényszék pedig részletesen és kifogástalanul vezette le a vádlottal szemben tanú3 és tanú1 tanúvallomásai hitelt érdemlőségét, s e körben maradéktalanul sorakoztatta fel e tanúk (különösen tanú3 tanú) szavahihetősége mellett szóló körülményeket. Azon az elsőbírói megállapítás helytállósága sem kérdéses, hogy tanú3 illetve tanú1 tanúnak egyidejűleg nem fűződhetett érdeke a terhelttel történt találkozás körülményeinek, céljának, az ott elhangzottaknak, és a találkozás után történeteknek, illetve a telefonon történt kapcsolatfelvétel során elhangzottak szándékos, valótlan előadásához. A védelem e körben kifejtett érvelését az elsőfokú bíróság alappal vetette el, tanú3 részletes adatokat tartalmazó, a találkozót, a hívásokat, a telefonszámokat is megjelölő, tanú1 megkeresésére is kitérő, 2019. december 9-én tett – ügyindító – jelentése kizárja, hogy arra bosszúból, a tartozás csökkentésére tett ajánlatuk elutasítása miatt került volna sor. A védő – védekezési jog határát

súroló – felvetése, amelyben a rendőri jelentés „állítólagos” voltára utal, minden ténybeli alapot nélkülöz. Az iratokból pedig nemcsak az tűnik ki, hogy tanú3 a jelentést a egyéb3 2019. december 9-én megtette, hanem az is, hogy azt az egyéb3 vezetője, név2 r.alezredes város 2019. december 12. napján olvasta, ellenjegyezte, majd azt 2019. december 17. napján a szükséges intézkedések megtétele céljából 2019. december 17. napján a szükséges intézkedések megtétele végett továbbította a BRFK Korrupciós és Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztály vezetőjének. A másodfokú bíróság álláspontja szerint tanú3 a maga részéről minden elvárható intézkedést megtett, a hétvégi találkozót követő első munkanapon az addig történeteket felettesének írásban jelentette.

[47] A kérdéses időpontokban tehát a tartozás csökkentésére vonatkozó konkrét kérés (2019. december 20.) és annak elutasítása sem történt meg. Ráadásul tanú3 és tanú1 tanúvallomásai e körben alátámasztották, kiegészítették egymást, miközben egyidejűleg mindkét félnek nem lehetett érdeke a tartozás csökkentése, hiszen a lakás vételára a tartozástól függetlenül, azt meghaladó összegben került meghatározásra. A védő e körben helytállóan utalt a lakás tartozás összegét meghaladó forgalmi értékére, ugyanakkor figyelmen kívül hagyta, miszerint a 2019. december 16-i adásvételi szerződésben, még mindig a tartozás csökkentésére vonatkozó ajánlat megétele előtt, az ingatlan vételárát (a tartozás összegét jóval meghaladó) 13.250.000 forintban határozták meg. Így tanú3, mint az ingatlan vevője számára nyilvánvalóan közömbös volt, hogy a tartozásnak megfelelő vételárrészt mely módon, adott esetben a cég1.-nek történő teljesítéssel egyenlíti-e ki.

[48] A másodfokú bíróság, ahogy a fentiekben már utalt rá, tanú3 és tanú1 tanúvallomása között érdemi ellentmondást nem észlelt. A fellebbezés indokolásban hivatkozott körülménnyel kapcsolatos kisebb eltérésekre aggálytalan magyarázattal szolgált az, hogy tanú1 és Terhelt1 vádlott között tényleges találkozóra nem került sor, így a telefonon közölt ajánlat is jóval kevesebb tényleges körülményt tartalmazott.

[49] A törvényszék a híváslista értékelését is helytállóan végezte el, s alappal tulajdonított jelentőséget annak, hogy a cellainformációk szerint a vádlott telefonja a tanú3 tanú által megjelölt találkozó időpontjában a találkozó ugyancsak megjelölt helyszínéhez közel forgalmazott. Mindemellett az ítéltábla azt is hangsúlyozza, hogy már az édesanyja lakásához (ahol ekkor tartózkodott) közeli helyszín is a vádlott érintettségét vetette fel, miközben a tanú részéről ilyen helyszín megválasztását befolyásoló tényező nem merült fel.

[50] A híváslista ezt meghaladóan is alkalmas volt a terhelti védekezés cáfolatára, miután abból egyértelműen kitűnt, hogy Terhelt1 vádlott (korábbi állításaival szemben) kezdeményezte a hívásokat mind tanú1, mind pedig tanú3 felé, többnyire munkaidő után, vagy szombati napon (2019. december 7.), mely szabályokkal ellentétes voltát tanú2 tanúvallomása egyértelműen tartalmazta. Mindezekre a terhelt elfogadható magyarázattal nem szolgált, nyilván nem adhat alapot az ügyfelekkel történő, többszöri, ismételt, munkaidőn kívüli, nem hivatalos telefonról történő kapcsolatfelvétellel a követelés mielőbbi rendezésére irányuló törekvése.

[51] Az irányadó tényállás alapján nem vitatott, hogy a tartozás egy részének elengedéséről való döntési jogosultsága Terhelt1 vádlottnak nem volt. Azonban tanú1 és tanú3 mellett tanú2 nyomozás során tett vallomása alapján az is tényként rögzíthető, miszerint

a követelés kezelése kapcsán az ügyintézői, döntéshozói feladatokat Terhelt1 vádlott látta el. S ekként a konkrét ügygel összefüggésben a cég1. egyedüli döntéshozójával, tanú2val a kapcsolatot közvetlenül ő tartotta. tanú2 tanú állítása szerint a tartozás csökkentésére vonatkozó ajánlat elfogadásáról ő döntött, azzal kapcsolatban az ügyintézőt szóban meghallgatta, aki ennek során álláspontját kifejthette. Mindez nem áll ellentétben sem tanú1, sem pedig tanú3 tanúvallomásával, akik nem állították, hogy a vádlott döntött volna a követelésről, csak azt, hogy 500.000 forint ellenében vállalta, miszerint a tartozás csökkentését pontosan meg nem határozott módon eléri. tanú3 tanúvallomásának azon része sem döntéshozói jogkörre, hanem a döntéshozó közvetlen befolyásolására (megtévesztésére) utal, melyben a vádlottnak olyan mondatot tulajdonított, miszerint „jól állnak a bevételek a cégnél, elenyésző lenne a miénk, és nem veszik észre a különbséget...”.

[52] Mindezekre figyelemmel tehát a felmentésre irányuló védelmi fellebbezések valójában a bizonyítékok teljes felülmérlegelésén keresztül kívánták elérni eltérő tényállás megállapítását, mely – figyelemmel az elsőfokú bíróság törvényes mérlegelésére – a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

[53] A tényállás módosítását az indokolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vonta le az okiratokból, tanú2, tanú3, tanú1 tanú állításaiból következő valamennyi, a büntetőjogi felelősség megállapításánál relevanciával bíró következtetést, nevezetesen hogy a vádlott adott ügy kapcsán valamennyi érintett által tudott követeléskezelői ügyintézői feladatköréből következően egyedül, s a felek számára ugyancsak nyilvánvalóan közvetlenül egyeztetett a cég1. döntéshozójával, tanú2val.

[54] A fentiek szerint irányadó tényállásból tehát az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett Terhelt1 vádlott bűnösségére, a cselekmény minősítése azonban korrekcióra szorult.

[55] Az irányadó bírói gyakorlatra és értelmezésre szerint a befolyással üzérkedés bűncselekményénél a befolyásolásra hivatkozásnak nem kell feltétlenül kifejezettnak lennie, de a körülményekből félreérthetetlennek kell lennie. Így megvalósul például a bűncselekmény, amikor konkrétan nem közli ugyan a befolyásolásra hivatkozó az ügy elintézésének a módját, de olyan ígéretet tesz, amelyet a körülményekből megállapíthatóan kizárólag a gazdasági társaság döntéshozójának befolyásolásával lehet elérni (BH1997. 569.). A befolyás lehet akár valóságos, akár színlelt is (BH1989. 388.), és egyáltalán nem követeli meg a törvény, hogy a ténylegesen vagy színleg befolyásolt személyt az elkövető konkrétan (név, beosztás stb.) megjelölje.

[56] A telefonban majd a találkozó során a vádlott által közöltek nyilvánvalóan és félreérthetetlenül arra utaltak, hogy a gazdasági társaságnál és konkrétan az adott ügyben betöltött ügyintézői feladatköréből adódóan el tudja érni az őt alkalmazó gazdasági társaság döntéshozójánál (akár annak megtévesztése folytán) a követelés (tartozás) összegének csökkentését. A döntéshozóval való kapcsolata az ügyintézői munkaköre folytán, az érintettek számára is tudottan, a döntéshozó irányába közvetlen volt, más személy közvetítői szerepe, közreműködése fel sem merült. Az ügyészség fellebbezése helytállóan utalt tehát

arra, hogy a vádlott tanú3 és tanú1 által is felismerhetően a kért ellenszolgáltatás fejében olyan ígéretet – a tartozás csökkentésének elintézését – tett, melynek teljesítését csak az ügyben döntési jogkörrel bíró személy befolyásolása útján lehetett elérni.

[57] A befolyással üzérkedésnek tehát nem a Btk. 299. § (3) bekezdésében írt vétségi, hanem a Btk. 299. § (4) bekezdésben foglalt büntetési alakzata valósult meg, s a másodfokú bíróság a minősítést ennek megfelelően módosította.

[58] A védői fellebbezés indokolásában foglaltakra reagálva, a másodfokú bíróság azt is hangsúlyozza, hogy a terhelt követelés összegével/elengedésével kapcsolatos döntési jogköre egy másik, a Btk. 291. §-ában foglalt vesztegetés elfogadása bűncselekményének megállapítását vetette volna fel.

[59] Úgyszintén nem helytálló, a Btk. 299. § (4) bekezdése kapcsán a törvényrontó, kiterjesztő jogértelmezésre történt védői hivatkozás. A fenti jogi indokolásban kifejtettek ugyanis a befolyással üzérkedés vétségének gyakorlati alkalmazhatóságát semmiképpen sem befolyásolják, annak megállapítására jellemzően akkor kerülhet sor, ha az elkövető nem a döntéshozóval fennálló közvetlen kapcsolatra, hanem például ilyen szerepet be nem töltő közvetítő személynél meglévő befolyására hivatkozik.

[60] A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság azon indokait, miszerint valóban a vádlott terhére szol a korrupciós jellegű bűncselekmények főváros területére nézve köztudomású elszaporodottsága. Ugyanakkor az időmúlás nyomatékát növeli az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt idő is.

[61] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket a cselekmény tárgyi súlyával is összevetve, helyesen, a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokkal összhangban, a Btk. 80. §-a szerinti büntetési kiszabási elvek szem előtt tartásával választotta meg a pénzbüntetés nemét és mértékét is, és álláspontjának helyességén nem változtatott a minősítés módosítása sem.

[62] Az ítéltábla megítélése szerint a cselekmény adott bűncselekményi kategórián belüli társadalomra veszélyessége korántsem kirívó, emellett a vádlott azóta is büntetlen előéletének és az immár a büntetési tétel felső határát megközelítő időmúlásnak volt olyan jelentősége, mely miatt a cselekmény súlyosabb minősülése ellenére az így évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekményért a Btk. 33. § (4) bekezdésének és a Btk. 50. § (1) bekezdésének alkalmazásával kiszabott pénzbüntetés törvényes volt, szabadságvesztés büntetés kiszabására tehát nem volt indok.

[63] Az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés önmagában is kellően arányos, egyúttal megfelelően szolgálja a bünteteskiszabási célokat, annak napi tételszáma kellően

kifejezi az általános megelőzési szempontokat is. A napi tétel összege igazodik a vádlott jövedelmi és vagyoni viszonyaihoz.

[64] Egyetértett ugyanakkor a másodfokú bíróság a védői érveléssel a tekintetben, hogy a két kiskorú gyerek eltartásáról gondoskodó, családfenntartó vádlottal szemben a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja alapján kiszabott 2 év foglalkozástól eltiltás a büntetés célján túlmenő aránytalan hátrányt jelentene. Ezzel számára minden olyan jövedelemszerző tevékenység ellehetetlenülne, melyre vonatkozóan képzettséggel, tapasztalattal rendelkezik. Mindezek miatt, figyelemmel tanú2 tanúvallomásában is szereplő azon körülményre, mely szerint a terhelt nyolc éve munkáját magas színvonalon, kifogástalanul végzi, e büntetési nem alkalmazását az ítéltábla mellőzte.

[65] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyéb törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Budapest, 2022. november 25.

dr. Borbás Virág Bernadett s.k.

dr. Raczky Katalin s.k.

dr. Csermák János s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 29.B.396/2021/13. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.102/2022/7. számú ítéletében írt változtatással 2022. november 25. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. november 25.

dr. Borbás Virág Bernadett s.k.

a tanács elnöke